

Esas Sayısı : 2016/164
Karar Sayısı : 2017/75
Karar Tarihi: 15.3.2017

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Danıştay İdari Dava Daireleri

Kurulu

İTİRAZIN KONUSU: 25.8.2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesine, 1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle eklenen (9) ve (10) numaralı fıkraların, Anayasa'nın 2., 7. ve 128. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

OLAY: Davacının, düzenleyici idari işlemin birtakım maddelerinin iptali talebiyle açtığı davada, itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I- İPTALİ İSTENİLEN KANUN HÜKÜMLERİ

652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin (KHK) 37. maddesine, 6528 sayılı Kanun'la eklenen itiraz konusu (9) ve (10) numaralı fıkralar şöyledir:

“(9) (Ek: 1/3/2014-6528/22 md.) Yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle işbirliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlar, Bakan onayı ile proje okulu olarak seçilen ve belirli eğitim reformu ve programları uygulanan okul ve kurumlar ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmeleri Bakan tarafından yapılır. (Ek cümle: 2/12/2016-6764/8 md.) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesi kapsamında üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarına bu okullarda okul müdürlüğü görevi verilebilir.”

“(10) (Ek: 1/3/2014-6528/22 md.) Öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin dokuzuncu fıkra kapsamındaki kurumlara atanma ve görevlendirilmelerinde bu Kanun Hükmünde Kararname, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümleri uygulanmaz. Dokuzuncu fıkra kapsamındaki kurumlara yönetici görevlendirmeleri özlük hakları, atanma ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz.”

II- İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal

Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 12.10.2016 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, öncelikle uygulanacak kural ve başvurunun yöntemine uygunluğu sorunları görüşülmüştür.

2. Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya kanun hükmünde karamamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda, bu hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali istenen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. Bakılmakta olan dava, Millî Eğitim Bakanlığı Doğrudan Merkez Teşkilatına Bağlı Kurumlara Yönetici Görevlendirilmesine ve Öğretmen Atamasına İlişkin Yönerge'nin birtakım maddelerinin iptali talebini içermektedir. Söz konusu Yönerge'nin 2. maddesine göre Yönerge, Bakan onayıyla doğrudan Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak yönetici görevlendirmeleri ve öğretmen atamaları ile bunların görevlerine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

4. Buna karşılık 652 sayılı KHK'nın 37. maddesinin itiraz konusu (9) numaralı fıkrası, Bakan onayıyla doğrudan Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatına bağlanan kurumların yanı sıra *"Yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle işbirliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlar"* ile *"Bakan onayı ile proje okulu olarak seçilen ve belirli eğitim reformu ve programları uygulanan okul ve kurumlar"*a yapılacak öğretmen atamalarının ve yönetici görevlendirmelerinin de Bakan tarafından yapılacağını belirtmek suretiyle dava konusu olmayan okul ve kurumlar yönünden de düzenleme öngörmektedir. Dolayısıyla itiraz konusu (9) numaralı fıkranın *"Yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle işbirliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlar, Bakan onayı ile proje okulu olarak seçilen ve belirli eğitim reformu ve programları uygulanan okul ve kurumlar"* bölümünün uyuşmazlıkta uygulanma olanağı bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu bölüm yönünden başvurunun, mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

5. İtiraz konusu (9) numaralı fıkranın kalan bölümünün ise fıkroda yer alan okul ve kurumların tamamı yönünden geçerli ortak kural niteliği taşıması nedeniyle bu bölüme ilişkin esas incelemenin, bakılmakta olan davanın konusu gözetilerek *"...ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara..."* ibaresi ile sınırlı olarak yapılması gerekmektedir.

6. Diğer yandan, 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde, bir davaya bakmakta olan mahkemenin, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde karamamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda, iptali istenen kuralların Anayasa'nın hangi maddelerine aykırı olduklarının açıklanması gerektiği belirtilmiş, anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında ise açık bir şekilde

dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvurularının, Anayasa Mahkemesi tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedileceği hükme bağlanmıştır.

7. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde de itiraz yoluna başvuran Mahkemenin gerekçeli kararında, Anayasa'ya aykırılıkları ileri sürülen hükümlerin her birinin Anayasa'nın hangi maddelerine, hangi nedenlerle aykırı olduğunun ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir. İçtüzüğün 49. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde de Anayasa Mahkemesince yapılan ilk incelemede, başvuruda eksikliklerin bulunduğu tespit edilirse itiraz yoluna ilişkin işlerde esas incelemeye geçilmeksizin başvurunun reddine karar verileceği belirtilmiştir.

8. Yapılan incelemede, itiraz yoluna başvuran Mahkeme tarafından 652 sayılı KHK'nın itiraz konusu (10) numaralı fıkrasının "...*Dokuzuncu fıkra kapsamındaki kurumlara yönetici görevlendirmeleri özlük hakları, atanma ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz.*" biçimindeki ikinci cümlesinin hangi nedenlerle Anayasa'nın 2., 7. ve 128. maddelerine aykırı olduğunun ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça gösterilmediği anlaşılmıştır.

9. Açıklanan nedenlerle, 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasına aykırı olduğu anlaşılan, 652 sayılı KHK'nın (10) numaralı fıkrasının ikinci cümlesine yönelik itiraz başvurusunun, 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

10. (10) numaralı fıkranın "*Öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin dokuzuncu fıkra kapsamındaki kurumlara atanma ve görevlendirilmelerinde bu Kanun Hükmünde Kararname, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümleri uygulanmaz.*" biçimindeki birinci cümlesinin, (9) numaralı fıkrada yer alan okul ve kurumların tamamı yönünden geçerli ortak kural niteliği taşıması nedeniyle bu cümleye ilişkin esas incelemenin de, bakılmakta olan davanın konusu gözetilerek "*Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlar*" yönünden yapılması gerekmektedir.

11. Açıklanan nedenlerle, 25.8.2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesine, 1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle eklenen;

A- (9) numaralı fıkranın;

1- "*Yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle işbirliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlar, Bakan onayı ile proje okulu olarak seçilen ve belirli eğitim reformu ve programları uygulanan okul ve kurumlar...*" bölümünün, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu bölümüne ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

2- Kalan bölümünün esasının incelenmesine, esasa ilişkin incelemenin, fıkarda yer alan "...ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara..." ibaresi ile sınırlı olarak yapılmasına,

B- (10) numaralı fıkranın;

1- Birinci cümlesinin esasının incelenmesine, esasa ilişkin incelemenin "Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlar" yönünden yapılmasına,

2- İkinci cümlesinin iptaline karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından REDDİNE,

C- Yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

12. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Volkan HAS tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükümleri, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

1- İtirazın Gerekçesi

13. Başvuru kararında özetle, itiraz konusu kurallarla, doğrudan Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatına bağlanan kurumları belirleme ve bu kurumlara yapılacak öğretmen atamaları ile yönetici görevlendirmeleri konularında sınırları belirli olmayan, herhangi bir ölçüte dayanmayan çok geniş bir yetkinin Bakana tanındığı, bu atama ve görevlendirmelerde 652 sayılı KHK'nın, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağına da belirtilmesi suretiyle Bakana tanınan söz konusu yetkinin kapsam ve sınırlarındaki belirsizliğin arttığı, temel ilkeleri konulmaksızın, çerçevesi çizilmeksizin böyle bir yetkinin yürütme organına verilmiş olmasının hukuk devletinin gereklerinden olan belirlilik, yasama yetkisinin devredilemezliği ile kamu görevlilerinin atanma ve özlük işlerinin kanunla düzenlenmesi ilkelerine aykırı olduğu belirtilerek kuralların, Anayasa'nın 2., 7. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2- Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

14. 652 sayılı KHK'nın 37. maddesinin (9) numaralı fıkrasının esasının incelenmesine karar verilen bölümü ile (10) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde; Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak öğretmen atamalarının ve yönetici görevlendirmelerinin Bakan tarafından yapılacağı, öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin (9) numaralı fıkra kapsamındaki kurumlara atanma ve görevlendirilmelerinde bu KHK'nın, 657 sayılı Devlet Memurları

Kanun'unun ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir. İtiraz başvurusu yapıldıktan sonra (9) numaralı fıkraya 2.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun'la eklenen cümle ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 38. maddesi uyarınca üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarına, fıkra kapsamında yer alan okullarda okul müdürlüğü görevinin verilebileceği hükmüne bağlanmıştır.

15. İtiraz konusu kurallar, KHK'nın 37. maddesinin (9) numaralı fıkrasında yer alan "...ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara..." ibaresi ile (10) numaralı fıkrasının birinci cümlesi olup, anılan cümle "Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlar" yönünden incelenecektir.

16. Anayasa'nın 2. maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir." hükmü bulunmaktadır.

17. Hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

18. Anayasa'nın 2. maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesinin önkoşullarından biri belirlilik ilkesidir. Belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirliliği değil, daha geniş anlamda hukuki belirliliği ifade etmektedir. Yasal düzenlemeye dayanarak erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir olma gibi niteliksel gereklilikleri karşılması koşuluyla mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de hukuki belirlilik sağlanabilir. Hukuki belirlilik ilkesinde asıl olan, bir hukuk normunun uygulanmasıyla ortaya çıkacak sonuçların o hukuk düzeninde öngörülebilir olmasıdır.

19. Anayasa'nın 7. maddesinde, "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez." denilmektedir. Yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olması ve bu yetkinin devredilememesi, kuvvetler ayrılığı ilkesinin bir gereğidir. Bu hükmeye yer veren Anayasa'nın 7. maddesinin gerekçesinde yasama yetkisinin parlamentoya ait olması, "demokrasi rejimini benimseyen siyasi rejimlerde kaçınılmaz bir durum" olarak nitelendirilmiştir.

20. Anayasa'nın 7. maddesi ile yasaklanan husus, kanun yapma yetkisinin devredilmesi olup bu madde, yürütme organına hiçbir şekilde düzenleme yapma yetkisi verilemeyeceği anlamına gelmemektedir. Kanun koyucu, yasama yetkisinin genelliği ilkesi uyarınca, bir konuyu doğrudan kanunla düzenleyebileceği gibi bu hususta düzenleme yapma yetkisini yürütme organına da bırakabilir.

21. Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasında da "Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır." denilmek suretiyle memurlar ve diğer kamu görevlileri, özlük hakları bakımından yasal güvenceye kavuşturulmuştur. Kanuni düzenleme ilkesi, düzenlenen alanda temel ilkelerin kanunla konulmasını ve çerçevenin kanunla çizilmesini ifade etmektedir.

22. Yasama yetkisinin devredilemezliği ve kanuni düzenleme ilkeleri uyarınca, kanun koyucunun temel ilkeleri koymadan, çerçeveyi çizmeden yürütmeye yetki vermemesi, sınırsız ve belirsiz bir alanı yürütmenin düzenlemesine bırakmaması gerekir. Bununla birlikte, yasama organı gerektiğinde sınırlarını belirlemek koşuluyla bazı konuların düzenlenmesini idareye bırakabilir. Buna göre ekonomik, teknik veya benzeri alanlarda temel kurallar belirlendikten sonra ayrıntıların düzenlenmesinin idareye bırakılması, yasama yetkisinin devri olarak nitelendirilemeyeceği gibi kanuni düzenleme ilkesine aykırılık da oluşturmaz.

23. İtiraz konusu (9) numaralı fıkranın esasının incelenmesine karar verilen bölümü, Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak öğretmen atamalarının ve yönetici görevlendirmelerinin Bakan tarafından yapılacağını hükme bağlamaktadır. Anılan kuralda hangi kurumlara, hangi makam tarafından atama yapılabileceği ve yönetici görevlendirilebileceği açıkça belirtilmiştir. Bu itibarla atama yetkisinin, 652 sayılı KHK'nın 4. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca Bakanlık teşkilatının en üst amiri olan ve Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu bulunan Bakana verilmiş olmasında Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmamaktadır.

24. Atama ve görevlendirme için gerekli koşullar kuralda belirtilmemiş olmasına karşılık 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. ve 88. maddeleri ile 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesinde öğretmen olarak atanabilmek veya yönetici şeklinde görevlendirilebilmek için gerekli yasal şartlar düzenlenmiştir.

25. Aksine bir hüküm bulunmadığı sürece, anılan kanunlarda belirtilen söz konusu şartlar, Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak öğretmen atamalarında ve yönetici görevlendirmelerinde de aranacaktır. Bu itibarla, kanun koyucu tarafından yürütme organına tanınan yetkinin sınırlarının belirli olduğu ve temel ilkelerinin kanunla belirlendiği açıktır.

26. Öte yandan itiraz konusu (10) numaralı fıkranın birinci cümlesi, öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara atanma ve görevlendirilmelerinde 652 sayılı KHK'nın, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağını düzenlemektedir.

27. Anılan kurala göre, Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara öğretmen atamalarında ve yönetici görevlendirmelerinde 652 sayılı KHK'nın, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümleri geçerli olmaya devam edecek olmakla birlikte yalnızca öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin atama ve görevlendirmelerinde anılan hükümler uygulanmayacaktır. Muafiyetin kapsamı ise 652 sayılı KHK ve 657 sayılı Kanun olmak üzere tüm mevzuatın yalnızca sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümleridir. Sınavlar ve atanma hâricindeki konuları düzenleyen ilgili hükümler ise uygulanmaya devam edilecektir.

28. Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlarda ayrıca bir yönetici kadrosunun bulunmaması sebebiyle yöneticilerin "atanması" değil "görevlendirilmesi" mümkündür. Bu nedenle itiraz konusu kuralın, öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara öğretmen olarak atanmalarında mevzuatın atanmaya ilişkin

hükümlerinin, yönetici şeklinde görevlendirilmelerinde ise mevzuatın sınavlara ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı şeklinde anlaşılması gerekmektedir. Bir başka deyişle, uygulanmayacak hükümlerin kapsamı yapılacak işlemin niteliğine, öğretmen ataması veya yönetici görevlendirmesi olup olmamasına göre farklılık göstermektedir.

29. “Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenler...” ibaresi, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile yurt dışı teşkilatında çalışan öğretmenlerin tamamını kapsamakta olup bunlar, öğretmen olarak atanabilmeye ilişkin gerek 657 sayılı Kanun’da ve 652 sayılı KHK’da, gerekse diğer mevzuatın atanmaya ilişkin hükümlerini önceden yerine getirmek suretiyle öğretmen olarak atanmış kimselerdir. Bu itibarla kuralda yer alan “*atanma*” kavramının, Bakanlıkta görev yapan öğretmenler yönünden, ilk kez memuriyet görevine atanmaya ilişkin olmayıp yer değiştirme suretiyle atanmayı ifade ettiği anlaşılmaktadır.

30. Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin, Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara atanmalarında, yalnızca yer değiştirme suretiyle atanmaya ilişkin mevzuatta yer alan koşullardan muaf tutulmaları, öğretmen olarak atanabilmek için gerekli tüm koşulları öncesinde yerine getirmiş olmaları karşısında, herhangi bir belirsizliğe veya keyfiliğe yol açmamakta, yasama yetkisinin devredilemezliği ve kanuni düzenleme ilkelerine bir aykırılık taşımamaktadır.

31. Kuralda yer alan “*Öğretim üyeleri*” kavramı da 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 23 ila 26. maddelerinde belirtilen koşulları gerçekleştirmek suretiyle öğretim üyeliğine atanmış, yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentleri ifade etmektedir. Bu itibarla öğretmenlerle benzer şekilde eğitim-öğretim görevini yerine getiren akademisyenlerin, üniversitelerde edindikleri bilgi, beceri ve tecrübelerden Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlarda yararlanılmasını temin etmek amacıyla öğretmen olarak atanmalarında mevzuatın atanmaya ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağına öngörülmesi, ilk kez memuriyet görevine atanabilmek için gerekli tüm koşulların öncesinde yerine getirilmiş olması karşısında herhangi bir belirsizliğe veya keyfiliğe yol açmamaktadır.

32. Öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin, Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yönetici olarak görevlendirilmelerinde uygulanmayacak hükümler ise, mevzuatın sınavlara ilişkin hükümlerinden ibarettir. Yönetici olarak görevlendirilebilmek için gerekli olduğu mevzuatta belirtilen sınav hâricindeki şartların tamamının, Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin ve öğretim üyelerinin, Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yönetici olarak görevlendirilebilmeleri yönünden de aranmasında yasal bir engel bulunmamaktadır.

33. Yürüttüğü hizmetin niteliği gereğince Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak atama ve görevlendirmelerde genel koşullardan vazgeçilmesi, farklı şartların belirlenmesi ve bu bağlamda mevzuatın atanma ve sınavlara ilişkin hükümlerinin belirli özelliklere sahip kişiler yönünden aranmaması kanun koyucunun takdir yetkisindedir. Söz konusu muafiyetin hangi konudaki hükümlere, hangi kurumlara yönelik atama ve görevlendirmelere ilişkin olduğu ve muafiyetten kimlerin yararlanacağına belirlenmiş olması karşısında yürütme organına bırakılan düzenleme yetkisinin kapsamının ve sınırlarının belirsiz, temel ilkelerinin belirlenmemiş olduğundan söz edilemez. Yürütme organınca hazırlanacak düzenleyici işlemlerle öğretim üyeleri ile Bakanlıkta görev yapmakta olan öğretmenlerin Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak atama ve görevlendirilmelerinde özel koşulların

öngörülebilmesi, atanma ve görevlendirilme sürecine ilişkin ayrıntıların belirlenmesi mümkündür.

34. Kurallar, bu yönleriyle bireyler ve idare yönünden açık, belirli ve öngörülebilir olduğundan, herhangi bir belirsizlik içermemekte ve yasama yetkisinin devredilemezliği ilkesine bir aykırılık bulunmamaktadır.

35. Öte yandan itiraz konusu kurallarla, doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumları belirleme konusunda sınırları belirli olmayan, herhangi bir ölçüte dayanmayan çok geniş bir yetkinin Bakana tanındığı belirtilerek kuralların Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülmüş ise de Bakanın bu belirleme yetkisinin, itiraz konusu kurallarda öngörülen bir husus olmaması nedeniyle bu kapsamda denetime konu yapılabilmesi mümkün değildir.

36. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın 2., 7. ve 128. maddelerine aykırı değildir. İptal taleplerinin reddi gerekir.

IV- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

37. Başvuru kararında özetle, itiraz konusu kuralların uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararlar doğabileceği belirtilerek yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

25.8.2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesine, 1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle eklenen;

A- (9) numaralı fıkrada yer alan “...ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara...” ibaresinin,

B- (10) numaralı fıkranın birinci cümlesinin, “Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlar” yönünden,

iptali talepleri, 15.3.2017 tarihli, E.2016/164, K.2017/75 sayılı kararlarla reddedildiğinden, bu ibare ve cümleye ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE, 15.3.2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V- HÜKÜM

25.8.2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesine, 1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle eklenen;

A- (9) numaralı fıkrada yer alan “...ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara...” ibaresinin,

B- (10) numaralı fıkranın birinci cümlesinin, “Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlar” yönünden,

Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve itirazın REDDİNE, 15.3.2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ